



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานบริการสุขภาพอนามัยทุกระดับมีหน้าที่สำคัญ 4 ประการด้วยกัน ประการแรก ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ แข็งแรง ประการที่สอง ได้แก่ การให้ภูมิคุ้มกันโรค ตลอดจนการสอน แนะนำในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรค และอุบัติเหตุต่าง ๆ ประการที่สาม ได้แก่ การให้การรักษายาบาลแก่ผู้ป่วยเจ็บทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และประการสุดท้าย ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยให้กลับสู่สภาพเดิม ซึ่งการปฏิบัติภารกิจทั้งสี่ประการจะต้องใช้วิทยาการ เวชภัณฑ์และทีมงานที่มีประสิทธิภาพ จากภารกิจเหล่านี้ทำให้สถานบริการสุขภาพอนามัยเป็นแหล่งรวมของผู้มาขอใช้บริการ ซึ่งมีทั้งสุขภาพดีและเจ็บป่วย ทั้งยังเป็นแหล่งรวมของผู้ให้บริการ แหล่งรวมของเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเชื้อโรคซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยบางส่วนต้องมาใช้บริการของโรงพยาบาล และเชื้อโรคที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติภายในเขตสถานบริการ โดยเฉพาะสถานบริการระดับโรงพยาบาลซึ่งมีผู้มาขอใช้บริการจำนวนมาก และมีผู้ให้บริการ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำนวนตามปริมาณผู้ขอใช้บริการ ด้วยเหตุนี้สถานบริการระดับโรงพยาบาลย่อมมีโอกาสที่จะเกิด ความไม่สมดุลขององค์ประกอบทางด้านระบาดวิทยา อันได้แก่ สิ่งที่ทำให้เกิดโรค (Agent) คนหรือกลุ่มชน (Host) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ได้มากขึ้นตามลำดับของปริมาณการให้บริการอีกด้วย

ต้นปีงบประมาณ 2528 กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการและสนับสนุนงานด้านระบาดวิทยาของโรคไร้เชื้อโรคติดเชื้อและโรคติดต่อของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความชุกชุมของการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลโดยการเฝ้าระวังการเกิดโรค (Prevalence Survey) ในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งของภาคกลาง พบว่ามีอัตราการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลจำแนกตามแผนกต่าง ๆ ดังนี้ อายุรกรรม ร้อยละ 21.50 ศัลยกรรม ร้อยละ 17.20 กุมารเวชกรรม ร้อยละ 14.60 สูติ-นรีเวชกรรม ร้อยละ 12.50 ตำแหน่งที่มีการติดเชื้อโรคสูงสุด

ได้แก่ระบบทางเดินปัสสาวะ พบร้อยละ 42.60 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการใส่สายสวนคาและการใช้เครื่องมือถึงร้อยละ 57.70 ตำแหน่งที่มีการติดเชื้อโรคนับที่สอง ได้แก่ บาดแผลผ่าตัด พบร้อยละ 29.80 และอันดับที่สามได้แก่ ระบบทางเดินหายใจ พบร้อยละ 17.00 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการบำบัดการหายใจ (Respiratory Therapy) ถึงร้อยละ 37.50 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ป่วยที่พักรักษาตัวในโรงพยาบาลร้อยละ 50 มีการใช้ยาปฏิชีวนะมากกว่าสองชนิด และเชื้อโรค ร้อยละ 31.80 คือต่อยาอีกด้วย (สมศักดิ์ วัฒนศรี 2529: 1-3) การติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลดังกล่าวอาจนับได้ว่าผู้ป่วยเกิดโรคแทรกซ้อนประเภทหนึ่งซึ่งมีผลกระทบตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งส่วนบุคคลและงบประมาณของชาติ ดังรายงานการศึกษาการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งพบว่าผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อโรคระบบหายใจ (Nosocomial Pneumonia) ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยคนละ 1,700 บาท ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยเฉลี่ยคนละ 21 วัน (พรหมพิศ สุวรรณกุล, บรรยาย) นอกจากนี้ยังมีรายงานการศึกษาการทวนเวชระเบียนย้อนหลังของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ในปี พ.ศ. 2528 ด้วยการใช้ระบบระเบียบประวัติจำนวน 3,319 ฉบับ จาก 12,469 ฉบับ พบว่ามีอัตราการติดเชื้อโรค 1,379 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 11.06 ผู้ป่วยโดยทั่วไปจะพักรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยเฉลี่ยคนละ 10 วัน ส่วนผู้ป่วยติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยเฉลี่ยคนละ 39 วัน และพบว่าผู้ป่วยเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 410 บาท/คน/วัน จากสถิตินี้จะเห็นว่าผู้ป่วยติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลซึ่งต้องพักรักษาตัวนานกว่าผู้ป่วยโดยทั่วไปอีก 29 วันนั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีก $410 \text{ บาท} \times 29 \text{ วัน} = 11,890 \text{ บาท/คน}$ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2528 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ซึ่งมีผู้ป่วยติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล 1,379 ราย จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีก $1,379 \text{ คน} \times 11,890 \text{ บาท} = 16,396,310 \text{ บาท}$ (ขจรศักดิ์ ศิลปโภชากุล, บรรยาย)

กระทรวงสาธารณสุขซึ่งรับผิดชอบบริการด้านสุขภาพอนามัยของประเทศก็ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล ตั้งแต่แผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 5 แล้วเช่นกันโดยได้จัดทำโครงการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ไว้ในแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 5 มีกองการพยาบาล กองระบาดวิทยา กองโรงพยาบาลภูมิภาคเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน 3 ขั้นตอนด้วยกันคือ

ขั้นตอนที่ 1 จัดการสัมมนาผู้บริหารของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ให้ครบทุกโรงพยาบาลภายในปีงบประมาณ 2525 - 2526 เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาและผลกระทบของการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล โดยมุ่งหวังจะให้เกิดแนวคิดร่วมกัน พร้อมทั้งกำหนดนโยบายของโรงพยาบาลที่จะจัดการกับปัญหานี้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 กองการพยาบาลร่วมกับกองระบาศึกษา และกองโรงพยาบาลภูมิภาค จัดหลักสูตรการฝึกอบรมพยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อ (Infection Control Nurse) ในปีงบประมาณ 2528 ให้แก่พยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป แห่งละ 1 คน เพื่อทำหน้าที่ในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล โดยเฉพาะพยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้ในการปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในหน่วยงาน นอกจากนี้พยาบาลควบคุมโรคติดเชืวยังมีหน้าที่ในการเฝ้าระวังการเกิดโรค ทำการสอบสวนโรค ให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาล รวมทั้งเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ (Change Agent) แก่สถานบริการในเครือข่ายอีกด้วย

ขั้นตอนที่ 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้จัดโครงการพัฒนาบริการสาธารณสุข (พ.บ.ส.) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการของโรงพยาบาลทุกระดับ และได้จัดให้มีการสนับสนุนการพัฒนาป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งของโครงการนี้ด้วย โดยได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2529

ระหว่างเดือนตุลาคม 2528 - มีนาคม 2529 หลังจากที่พยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อรุ่นที่ 1 ได้ปฏิบัติงานครบ 1 ปีเต็มแล้ว กองระบาศึกษาได้ทำการศึกษาคัดเลือกโรคในโรงพยาบาลจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 7 แห่ง ซึ่งมีความพร้อมในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลแล้ว จากการศึกษาพบว่าโรงพยาบาลขนาดต่ำกว่า 400 เตียง มีการติดเชื้อโรคร้อยละ 2.70 โรงพยาบาลขนาด 401-700 เตียง มีการติดเชื้อโรคร้อยละ 4.07 โรงพยาบาลขนาด 701-1,000 เตียง มีการติดเชื้อโรคร้อยละ 15.17 และโรงพยาบาลขนาด 1,000 เตียงขึ้นไป มีการติดเชื้อโรคร้อยละ 6.28 นอกจากนี้ยังพบว่ามียุทธการตายโดยตรงจากการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 5.90 (วสันต์ ภูญญวิวัฒน์, บรรยาย) เป็นที่น่าสังเกตว่าโรงพยาบาลขนาด 701-1,000 เตียงนั้นมีการติดเชื้อโรคสูงถึง 15.17 ในขณะที่รายงานการศึกษาคัดเลือกโรคใน

โรงพยาบาลโดยองค์การอนามัยโลกจาก 47 โรงพยาบาล ใน 14 ประเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2526 พบว่ามีอัตราการติดเชื้อโรคโดยเฉลี่ยร้อยละ 8.70 (Danchaivijitr 1987: 13) จากข้อมูลดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า โรงพยาบาลขนาดใหญ่ของกระทรวงสาธารณสุขถึงแม้จะมีความพร้อมและมีการจัดการป้องกันการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลมาครบ 1 ปี แล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีอัตราการติดเชื้อโรคสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยที่รายงานโดยองค์การอนามัยโลกมากนักได้ว่าการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลยังเป็นปัญหาอยู่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากพยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อยังไม่สามารถติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ประกอบกับโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป มีงบประมาณจำกัดมาก ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณในด้านการบำรุงรักษา รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพย่อมถูกจำกัดและพิจารณาตามความจำเป็นไปก่อน แต่ในการแก้ไขปัญหามหาการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลต้องใช้เวลา ที่งาน และงบประมาณในการศึกษาให้กระจ่างว่า ปัญหาเกิดจากองค์ประกอบในด้านสิ่งทำให้เกิดโรค คนหรือกลุ่มชน หรือสิ่งแวดล้อม แล้วดำเนินการแก้ไขจึงจะสามารถลดอัตราการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลได้ ซึ่งในองค์ประกอบทั้งสามประการนี้ องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล อันได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ สิ่งสนับสนุนการให้บริการและการประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลเป็นสิ่งที่สามารถจัดการกระทำได้ ถ้าผู้บริหารโรงพยาบาลให้การสนับสนุนในด้านการพัฒนาความรู้ของเจ้าหน้าที่ และการจัดสรรอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ให้เพียงพอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติถูกต้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งตามมโนทัศน์ของในดิงเกลได้แบ่งกิจกรรมการพยาบาลออกเป็นปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วยโดยตรง กับปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วย ในดิงเกลมีความเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยการหายของโรค และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย พยาบาลคือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วย (มยุรา กาญจนนางกูร 2527: 1035 - 1038) ดังนั้นหากพยาบาลวิชาชีพมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและกลวิธีการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลเป็นอย่างดี ประกอบกับได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารแล้ว พยาบาลย่อมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการบริการรักษาพยาบาล และนิเทศงานเจ้าหน้าที่ระดับรองลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะสามารถลดอัตราการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคของผู้ป่วยในโรงพยาบาล
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การศึกษาจะศึกษา

1. ความรู้ของพยาบาลวิชาชีพ เรื่องการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล
2. สิ่งสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล
3. การปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ปัญหาในการวิจัย

1. พยาบาลวิชาชีพผู้ให้บริการแก่ผู้ป่วยมีความรู้ เรื่องการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลอยู่ในระดับใด
2. สิ่งสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลภายในหอผู้ป่วยเป็นอย่างไร
3. การปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลภายในหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการติดเชื้อโรคของผู้ป่วยในโรงพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข 3 เรื่องคั้งนี้

1. เจ้าหน้าที่ ใต้แก่พยาบาลวิชาชีพประจำโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
2. สิ่งสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล ซึ่งได้แก่

หอสมุดกลาง สถาบันนงวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 2.1 อาคารหอผู้ป่วย
- 2.2 เครื่องมือ เครื่องใช้
- 2.3 เครื่องผ้า
- 2.4 ยา สารน้ำ น้ำยา น้ำกลั่น และชุดเครื่องมือทางการแพทย์ประเภทพลาสติกปราศจากเชื้อโรค

3. การปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล ซึ่งได้แก่

3.1 การปฏิบัติการรักษาพยาบาล

3.1.1 การดูแลความสะอาดร่างกายของผู้ป่วย

3.1.2 การปฏิบัติการพยาบาล

3.2 การจัดสิ่งแวดล้อมภายในหอผู้ป่วย

3.2.1 การจัดหอผู้ป่วย

3.2.2 การจัดระบายอากาศและแสงแดด

3.2.3 การจัดการสิ่งของในอาคาร

3.2.4 การทำความสะอาดภายในหอผู้ป่วย

3.2.5 การจัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องมือปราศจากเชื้อโรค

3.2.6 การจัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องมือทั่วไป

3.2.7 การจัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องผ้า

3.2.8 การจัดเก็บ บำรุงรักษายา สารน้ำ น้ำยา น้ำกลั่นและชุดเครื่องมือทางการแพทย์ประเภทพลาสติกปราศจากเชื้อโรค

3.2.9 การควบคุมแมลงและสัตว์นำโรค

3.2.10 การกำจัดขยะ และสิ่งปฏิกูล

3.2.11 การจัดการเยี่ยมและให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ

ข้อตกลงเบื้องต้น

หอผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีสภาพการจัดการคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพราะมีการปฏิบัติตามหน้าที่รับผิดชอบหลัก ซึ่งเป็นนโยบายของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การติดเชื้อโรคของผู้ป่วยในโรงพยาบาล หมายถึง การศึกษาสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การติดเชื้อโรคของผู้ป่วยที่อยู่ในโรงพยาบาล

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่ล้อมรอบตัวผู้ป่วยในขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาลซึ่งเกี่ยวข้องกับติดเชื้อโรคของผู้ป่วยขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาล สิ่งแวดล้อมแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) พยาบาลวิชาชีพผู้ให้บริการพยาบาลรวมทั้งผู้จัดสิ่งสนับสนุนการให้บริการ 2) สิ่งสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล ซึ่งได้แก่ อาคารหอผู้ป่วย เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องผ้า ยา สารน้ำ น้ำยา น้ำกลั่น และชุดเครื่องใช้ทางการแพทย์ประเภทพลาสติกปราศจากเชื้อโรค 3) การปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรค ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติการรักษาพยาบาลและการจัดสิ่งแวดล้อมภายในหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ

พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพประจำโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพนี้แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ คือ 1) พยาบาลประจำการ มีหน้าที่ปฏิบัติการรักษาพยาบาลและจัดสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้ป่วย 2) หัวหน้าหอผู้ป่วย มีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ แนะนำการปฏิบัติการรักษาพยาบาลของพยาบาลประจำการ และมีหน้าที่ในการจัดหาสิ่งสนับสนุนตลอดจนอำนวยความสะดวกการบริการพยาบาลในหอผู้ป่วย 3) พยาบาลอาวุโสชำนาญเฉพาะทาง มีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ แนะนำ การปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ

สิ่งสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล หมายถึง อาคารหอผู้ป่วย เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องผ้า ยา สารน้ำ น้ำยา น้ำกลั่น และชุดเครื่องใช้ทางการแพทย์ประเภทพลาสติกปราศจากเชื้อโรค ซึ่งหอผู้ป่วยจะได้รับการจัดสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องภายในโรงพยาบาล เพื่อให้พยาบาลประจำการสามารถปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติการรักษาพยาบาล หมายถึง การปฏิบัติการพยาบาลและการดูแลความสะอาดร่างกายของผู้ป่วย โดยพยาบาลประจำการ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้องตามแผนการรักษาพยาบาลและมีความสุขสบาย ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคตลอดระยะเวลาที่พักรักษาตัวในโรงพยาบาล

การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล หมายถึง การนำความรู้ด้าน
หลักการและกลวิธีในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการ
รักษาพยาบาล การจัดสิ่งแวดล้อมผู้ป่วย ซึ่งความรู้พื้นฐานจะต้องประกอบด้วยความรู้ด้านระบาด
วิทยา จุลชีววิทยา เภสัชวิทยา ชีวสถิติ เทคนิคการพยาบาล การสุขาภิบาล และอนามัยและ
สิ่งแวดล้อม (Axnick, in Axnick and Yarbrough, eds., 1984: 3-4) ซึ่งความรู้
เหล่านี้สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

พยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรมหลักสูตร
"พยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อ" ของกองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข และปฏิบัติหน้าที่
พยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อ ของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ในสังกัดสำนักงานปลัด-
กระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้ข้อมูลสำหรับ

1. จัดฝึกอบรมพยาบาลวิชาชีพ เรื่องการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อโรคใน
โรงพยาบาล
2. เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการจัดรูปแบบตัวอย่างในการดำเนินงานป้องกันและ
ควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาลแม่ข่ายตามโครงการพัฒนาบริการสาธารณสุข
3. เป็นข้อมูลในการสร้างกรอบหลักสูตร วิทยุ เวชภัณฑ์ สำหรับหอผู้ป่วยโรงพยาบาล
ศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป
4. เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรฐานโครงสร้าง และมาตรฐานกระบวนการของหอ
ผู้ป่วยใน ตลอดจนเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรฐาน โครงสร้าง และกระบวนการป้องกันและ
ควบคุมการติดเชื้อโรคในโรงพยาบาล